

B

Frydenlund-sangen

Melodi: Ja vi elsker dette landet....

Blitt og fritt ved Oslofjorden
som et paradys,
ligger skolen vår på jorden
i en ærespris.

I fra Åros, Båtstø, Beston,
Ski og Follestad
I:kommer barn i lange rekker,
går til skolen glad:I

Høyt der opp mot Sundby-åsen
på en bakketopp
ligger skolen, lyser, vinker,
alle små kom opp.
Her den lå i lange tider
gjennom mange år,
I:enda er det (nesten) bare unger,
som på skolen går:I

Olav T. Skare
(1934)

BYGDEMAGASINET

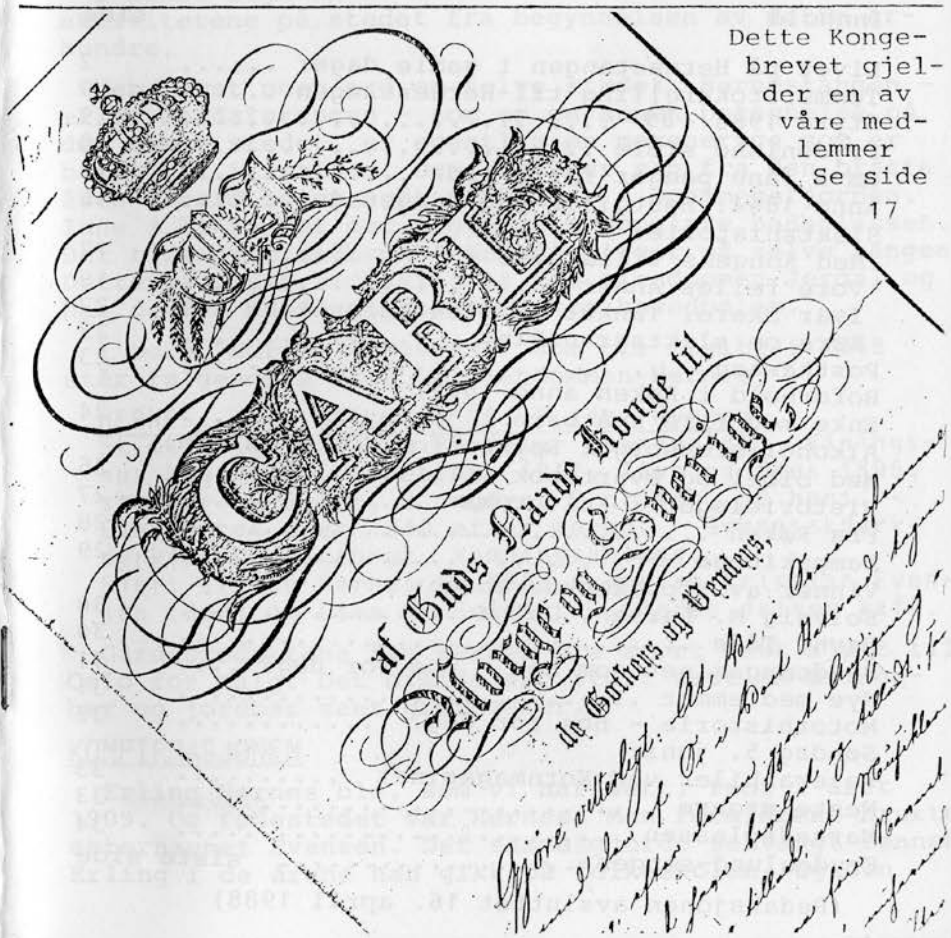
NR 10

MAI

1988

Dette Konge-
brevet gjel-
der en av
våre med-
lemmer
Se side

17

Bygdemagasinet

Prestegårdsjordet 8, 3440 Røyken

Organ for Røyken historielag

Redaktør: Ole Sønju, Prestegårdsjordet 8,
3440 Røyken, tlf. 85 41 38

Innhold	side
Livet på Hernestangen i gamle dager	2
Tømmerstokkrulling til Hernestangen	9
Styre 1988 - 89	9
Frydenlund skole	10
Om å låne penger før i tida	13
Anno 1864: Høstgilde paa Kjægstad	16
Slektshistorie:	
Med Kongens tillatelse - - -	17
Vore fælles Ahner	19
Ivar Skare: Tanker om slektsgransking ...	22
Kurs om slektsgransking	23
Postkassen	23
Boforhold i Røyken anno 1809:	
Enke med fire små barn i jordhytte	24
Alkoholistsorg i Røyken for 200 år siden:	
Med bibel og svartebok	25
Historielaget i Kulturuken	27
Fra Røyken	28
Dampskibene ---	29
Vinner av tippekurransen:	
Solveig M. Larsen, Dalbø	30
Navn: Tåje	30
Bygdemagasinet som bok - noe for deg?	31
Nye medlemmer	31
Motorhistorie - noe for deg?	32
Søndag 5. juni:	
Veteranbiler ved Kornmagasinet	33
Neste utgave	33
Markedsplassen	34
Frydenlund-sangen	siste side

(Redaksjonen avsluttet 16. april 1988)

Livet på Hernestangen i gamle dager

I tidligere utgaver av Bygdemagasinet har vi nevnt den kommunale eiendommen Hernestangen ved Drammensfjorden. I dag er det offentlig badeplass og friareal på stedet - og det er visse planer om å etablere et bygdetun i en eller annen form der -

-----<>-----

I denne utgaven av bladet vil vi konsentrere oss om aktivitetene på stedet fra begynnelsen av dette århundre.

Men først noen ord om selve stedet. Hernestangen - eller Jerdalstangen - som er en annen betegnelse på det samme stedet, er egentlig en morenerygg som er blitt til i istiden. Den strekker seg fra den bratte åsen i nord og et godt stykke ut i Drammensfjorden. Inne i bukta mot øst ligger den populære badeplassen. Det tidligere småbruket Hernes ligger på selve tangen. Dette er i sin tid skilt ut fra eiendommen Jerdal og har derfor samme gårdsnummer som hovedbølet.

I boka "Norske Gårdsbruk" som ble utgitt i 1948 står følgende å lese om eiendommen Hernes:

HERNES, gnr. 61, bnr. 22. P. adr. Hyggen
Sk.m.k. 1,53. D.jord 28 dekar (sandmold) - Våningshus bygd 1895, sidebygn. 1912, låve og fjøs 1895, stabbur. - 3 kyr, 2 ungdyr, 2 griser, 50 høns. - Eierne tok over 1940 etter moren. - Grønnsakdyrking og hagebruk. Vanningsanlegg.
Eier: Erling Hernes f. 1909, sønn av Kristian Evensen (død) og Live f. Selvik. - Eierne driver kafé.

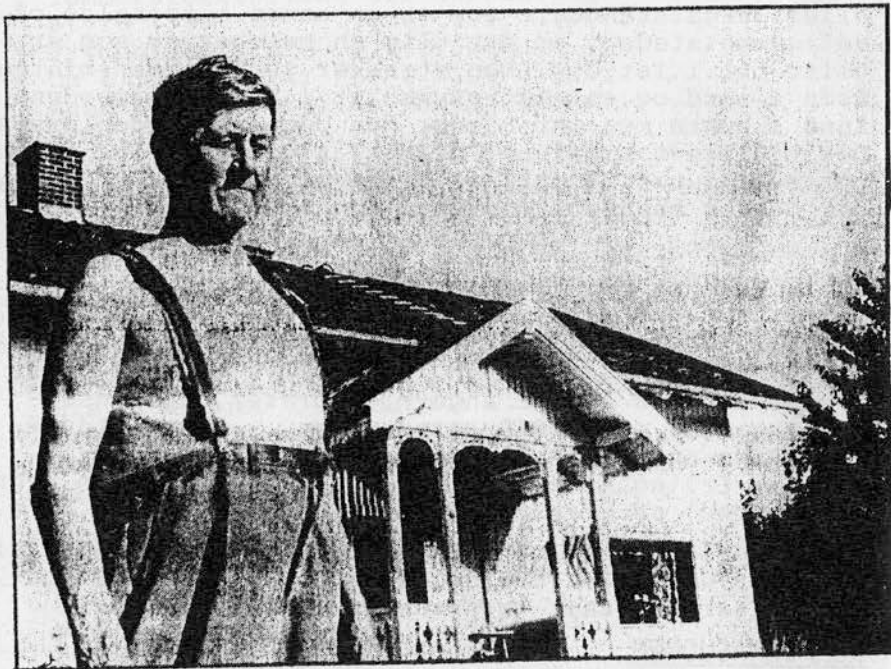
Gårdsproduktene fra Hernes ble stort sett kjørt til Oslo for salg. Det dreide seg stort sett om bringebær og jordbær samt grønnsaker.

KONFIRMASJONEN

Erling Hernes ble, som vi har sett, født i året 1909. Og fødestedet var Hernes. Men foreldrene brukte etternavnet Evensen. Det samme gjorde selvsagt sønnen Erling i de årene han gikk på folkeskolen. Og den

holdt den gang til bare et par steinkast fra hans hjem. Mer skolegang enn den 7-årige folkeskolen ble det ikke for småbrukersønnen fra Hernes.

I året 1923 skrev han seg inn for presten. Det ble å gå til fots de 9 kilometrene hver vei til og fra Røyken kirke hvor sogneprest Fjellbu sto for konfirmantforberedelsene. Erling skrev seg inn med etternavnet Evensen slik rett og riktig var. Men presten ville i tillegg vite navnet på gården Erling kom fra. Dermed kom det til å stå Erling Hernes på konformasjonsattesten, og dette navnet brukte Erling resten av livet. Han døde for et par år siden.

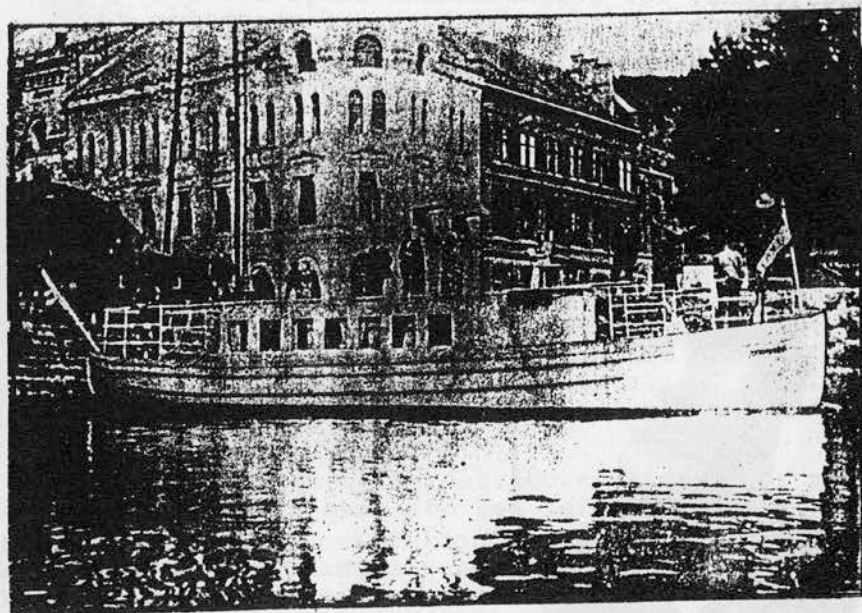

Erling Hernes fotografert utenfor våningshuset på Hernestangen sommeren 1982.

RUTEBÅT SOM ATTATNÆRING

Selv om det lille gårdsbruket ga et brukbart utkomme med tillegg av noe vinterarbeide så man seg også om etter andre inntektsmuligheter. Omkring 1920 kjøpte Erlings far og en svoger av ham som het Karl Pedersen rutebåten "Tyrifjord". Den hadde gått i rutetrafikk på Tyrifjorden tidligere, derav navnet. Fra denne tid ble den satt inn i rutetrafikk på Drammensfjorden.

"Tyrifjord" var 55 fot lang og hadde plass til 50 passasjerer. Transporten til Drammensfjorden foregikk på to sammenkoblede jernbanevogner til Drammen. Der løftet en kjempekran fra havnevesnet båten over i sitt nye element.

Her ser vi rutebåten TYRIFJORD ved kai på Bragernes

Med Kristian Evensen som skipper og Karl Pedersen som maskinist gikk båten i fast sommerrute tre dager i uka mellom Rørvik og Drammen. Ved 8-tiden om morgenen på onsdager, lørdager og søndager la den ut fra brygga i Jerdal med kurs for Rørvik i Hurum. Der snudde den baugen mot Drammen med anløp av Grimsrud, Jerdal, Hyggen, Kinnartangen og sementfabrikken Norge ved Lahell før den la til ved Bragerne kai i Drammen. Dette var rutes endepunkt. Først ved 3-tiden på ettermiddagen var båten tilbake igjen ved sin base i Jerdal (Hernes).

Mange av de reisende slepte med seg kasser og kurver med grønnsaker, frukt og bær som ble solgt på Bragerne torg. Ellers brukte folk langs fjorden båten når de skulle til byen for å gjøre innkjøp og annet.

En del byfolk på ferie var også å finne blant pasasjerene, for strandstedene langs Drammensfjorden var allerede den gang populære utfartssteder.

Passasjerbekvemlighetene var ikke de aller beste og noen servering fantes ikke ombord. Men man kunne reise i en godt innebygget salong. To langbenker, en

Skipper Kristian Evensen på rutebåten TYRIFJORD.

på hver langside utgjorde sitteplassene og midt i salongen var plassert et solid langbord med hylle under for bagasjen. Forøvrig var det plass til både pasasjerer og last på dekk forut og akterut.

Maskinrommet var like forut for salongen og rommet en 12 hestekrefters parafinmotor som var alt man hadde til fremdrift. Dette ga langt fra noen stor fart. Men stort sett forløp alle turer uten nevneverdige problemer.

Forut for maskinrommet var skipsklokka plassert. Den ble det kimt regelmessig med forut for hver avgang. Og på begge skipssider foran nær baugen lyste "TYRIFJORD" i sort på hvit bunn. En stor vimpelen helt fremme i baugen fortalte også at det var "TYRIFJORD" som var på farten mens det norske flagg valet helt akterut.

Utenom den faste rutetrafikken gikk også båten i noe lastetrafikk, blant annet med favneved til Drammen. En annen beskjeftigelse var sleping av seilskuter som ellers ble liggende på grunn av vindstille.

Vinterstid gikk båten i opplag. Man plasserte en stor treslede under båten ute i vannet. Ved hjelp av hester og taljer ble så båten trukket opp på det tørre. Opplagsplassen var gjerne i Jerdalsbukta der badeplassen er i dag.

Båten var bygget av tre og måtte hver vår ha en grundig overhaling før den kunne settes på vannet. Når sjøsettingen nærmet seg drev man ned solide pæler i bunnen ute i fjorden og festet taljer, wirer og tau til slik at man kunne stå inne på det tørre og trekke båten ut.

På denne tiden foregikk det store veiarbeider med noe sånt som 50-60 mann ute ved Jerdal. En vår da båten skulle på vannet allierte skipperen seg med en solid gjeng veiarbeidere for å trekke båten ut. Men karene var av den røffe typen som like godt rykket pæler, wire og det hele inn på land uten at båten rikket seg så meget som en tomme. Denne gangen måtte man retvirere slepebåt fra Drammen for å få rutebåten på vannet i tide.

Men rutebåttrafikk på fjorden var ikke bare lukrativt. Dertil var konkurransen for stor. Omkring 1930 ble "TYRIFJORD" solgt til Drammen for opphugging.

KAFEDRIFT

Jerdal og spesielt Hernestangens vakre og solrike beliggenhet ble tidlig oppdaget av byfolket. Hit søkta man gjerne for avkopling fra byens mas og jag. Og på Hernes tok man mot feriefolket med åpne arme. I 1936 startet man også kafedrift på stedet. Våningshuset fikk et tilbygg mot øst med utsikt helt utover til Svelvik og Verket. Her ble det livlig sommertrafikk med salg av mineralvann, kaffe, kaker, smørbrød og ikke minst iskrem. En del overnattingsgjester tok også inn på Hernes, og Live Evensen var vertinne.

Særlig i helgene var trafikken stor. De ansatte ved bedriftene i Drammensdistriktet arrangerte gjerne fellesutflukter til stedet. Da stuet man seg sammen i store lastebåter eller lørjer som ble trukket av en slepebåt. En spillemann eller et musikkorps sørget ofte for underholdning ombord. I Jerdal gikk man i land på den lille brygga vest for tangen og ruslet stien opp til Hernes hvor man ble traktert på beste måte.

Denne bygningen var danselokale på Hernestangen i gamle dager.

Det kunne være arbeiderene ved skofabrikken, Jernstøperiet, Mjøndalen Cellulose eller bryggearbeiderne. Hornmusikken ombord sto gjerne Lierstranda Vel eller Filadelfia for.

Sterke drikker hadde gjerne mannfolka rikelig av "på baklomma" og ofte kunne det gå svært så livlig for seg. På Hernes sikret man seg kaffeserveringen. Man hadde både 30, 60 og 70 liters kaffekjele. Kaffevannet ble båret i bøtter fra en brønn som lå omtrent der badeplassen er i dag. Kaffeprisen var en krone literen dengang.

En sidebygning ble innredet til danselokale og til gitar- og trekkspilltoner svinget man seg i dansen til langt på natt. Man måtte betale inngangspenger i danselokalet. Det finansierte musikken og ga også litt overskudd.

Ved en anledning hadde man arbeiderne ved sementfabrikken Norge på besøk. De ble hentet med "TYRIFJORD" og mange av festdeltakerne var "godt påseilet" allerede ved ankomsten. Denne festen ble det snakket om en god del i Jerdal etterpå fordi det ble mye slagsmål. Og det fortelles at noen av deltakerne skulle ha havnet på sykehuset etterpå.

KOMMUNEN OVERTAR

Live Evensen, Erlings mor, døde i 1954. Erling var ugift og fortsatte kafedriften frem til omkring 1960. Snart begynte Røyken kommune å interessere seg for stedet. Omkring 1975 ble det handel. Kommunen kjøpte eiendommen for 292 000 kroner samt husvære for selger Erling Hernes så lenge han levde. Erling døde for et par år siden.

I dag er Hernestangen et velpleiet kommunalt friområde. - Hva det blir til med planene om bygdetun vil tiden vise -

Tømmerstokkrulling til Hernestangen

I det bladet skal gå i trykken har det utkrystallisert seg noen planer for et mulig engasjement fra Historielagets side om å yte et bidrag til en lagerbygning som kan gi plass for eldre hesteredskaper som har vært i bruk i bygda. Dette opplegget vil kreve noe velvillighet fra skogeierne side i Røyken. Et mål er å skaffe 50 m³ skurtømmer. Skjæring vil vi kunne få utført hos Arne Bøe på Nord-Bø. Materialer til bygget samt graving (ved Olaf Skryseth) vil derved bli Historielagets eventuelle bidrag til lagerbygningen. Vi regner med at dimensjonene på bygningen vil bli anslagsvis 10 x 20 m i to etasjer.

Vi vil komme tilbake til planene i mer detaljert form i neste Bygdemagasinet som kommer til høsten.

Dersom disse planene ikke lar seg realiser, vil materialene kunne nyttes i forbindelse med oppføring av to bryggerhusbygninger som vi har lagret.

Vi tar i mot med stor takk henvendelser allerede nå dersom noen har noen tømmerstokker å avse.

Bjørn Brønner.

Styre 1988-89

Etter årsmøte 18. februar har styret denne sammensetningen:

Formann Harald Melvold (ny)	tlf. 851243
Nestformann Bernt Bærem Svendsen	" 853274
Sekretær Frøydis Christoffersen	" 852102
Kasserer Per Olav Leren (ny)	" 852723
Varamann Olaf Skryseth	" 854295
Varamann Sverre Hella	" 789511
Varamann Bjørn Brønner	" 856086
Varamann Per Ølstad	" 851660

Frydenlund skole

Forfatteren av denne artikkelen, Ivar Skare, er født i lærerboligen på Frydenlund i året 1924 som den nest eldste i en søskenflokk på fem. Han er sønn av Olav og Astri Skare. Faren var skolemann hele sitt liv, mens moren var sterkt politisk engasjert. Hun representerte Buskerud fylke på Stortinget i hele 12 år.

Ivar Skare er nå pensjonist og han er fortsatt bosatt på Frydenlunds jord.

I år kan Frydenlund skole feire sitt 125-års jubileum som læreanstalt i Røyken. Ifølge A. Killingstads bok Røyken bygd før og nu (1928) besluttet Røyken kommune i 1861 å kjøpe Frydenlund av den daværende eier lærer G. Bredock. Han var ansatt her i bygda fra 1958 til 1861. Før denne tid hadde skolen holdt til i leide lokaler på Follestad og i Vangsbråten. Så vidt jeg har hørt har Frydenlund vært husmannsplass under Sundby gård tidligere.

På Frydenlund ble så oppført en tjenelig skolebygning samt lærerbolig for 450 Spd. Bygget sto ferdig i 1863 og står der fortsatt. Til skolen hørte også jordvei som kunne fø to kuer ifølge Røykenboka.

I fars tid som lærer der oppe hadde vi alltid minst tre kuer pluss høner, griser og sauer m.m., men vi hadde jo kraftfor. Beiterett m.v. hadde vi i Sundby-skogen.

I 1883 ble nye, større lokaler nødvendig ettersom barnetallet i kretsen økte. På denne tid ble en ny prestegårdsbygning nødvendig oppe i Røyken. Da ble den gamle trebygningen revet, og halvparten av materialene ble kjørt hit ut til Åros og brukt til skolebygningen. Den andre halvparten av prestegårdsbygningen ble transport til Ølstad krets og ble den første faste skole der.

Skoleloven fra 1860 ble forandret i 1889 og ny kretsinndeling innført, men endringene ble små. Følgende gårder og plasser ble lagt til Frydenlund kre-

ts: Høvik, Hov, Sundby, Lingsom, Åros, Torvøya, Beston, Frøtvedt, Follestad, Dalebråten, Lundplassene og Berget. Kanskje er det ennå noen plasser som skulle vært nevnt, men siden Røykenboka ikke har tatt med fler får det holde. Resten ligger forøvrig innenfor grensene til nåværende kretsinndeling.

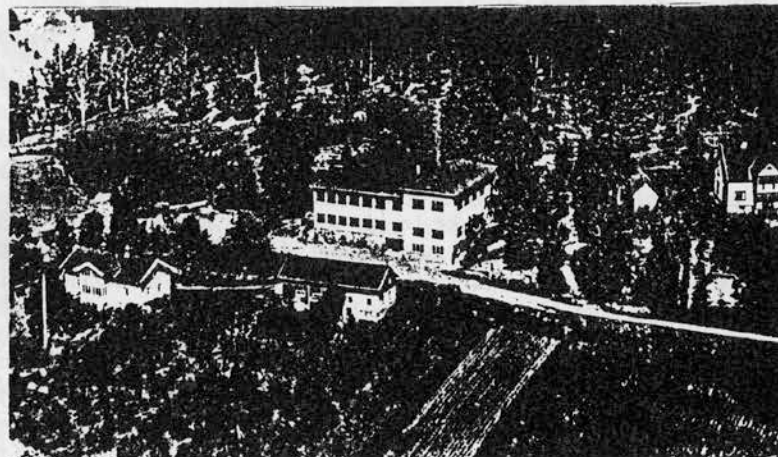
Mens den opprinnelige bygningen, altså bestyrerboligen gjennom alle år, har tjent kun som lærerbolig og lærerinnebolig i andre etasje til 1936.

Siden 1883 har den nye skolebygningen blitt påbygd og utvidet etter hvert som behovet meldte seg og barnetallen økte, og ikke minst pengepungen ga muligheter til det. I 1907 og i 1917 f.eks. var det delvis utvidelser og påbygging i minder målestokk. I 1937 ble ny fløy med gymnastikkbad, skolekjøkken, dusjbad, sløydsal, klassesom, bibliotek, lagerrom og ganger påbygd. Nytt fyranlegg hørte også med. Som elever i skolens 7. klasse den gangen var vi guttene med på å legge takstein på taket. Det var en opplevelse jeg ser tilbake på med glede.

Jentene hadde skolekjøkkenundervisning i nye og moderne omgivelser den gangen. På akkurat dette stedet på skolen er det idag vannklosett mv. Det er sikker nødvendig ifølge våre krav. Men skole-doen som ennå står her oppe som et synlig minne om forgangne tider gjorde tjenesten i sin tid den også. Tiden går - og vi med den - dessverre. Vel, det nytter ikke å gråte over spilt melk, så jeg får gå videre.

Uthusbygningen, som nå også er borte, ble bygd i to etapper. Først fjøs av betong i 1928, så låve, skjul og utedo, hønsehus m.m. av tre. Dette var i 1934. Husene ble reist på omtrent samme sted som uthusbygningen sto tidligere.

Da skolens avdeling 2 ble oppført i 1964 (om jeg husker rett) ble uthusbygningen som da sto tom fjernet fra Åros. Den øvre lærerboligen ble oppført t 1922. Der bodde bl.a. Eckroll, frøken Thornes fru Ranum, Håkon Berntsen, Randi Pedersen m.fl.

Frydenlund skole, Åros.
Flyfoto etter siste verdenskrig.

Far og mor bodde på Lingsom gård det første halve året de var i Røyken. Målfrid, min eldste søster ble født mens vi hadde der. Etterpå flyttet vi inn her oppe på Frydenlund. Han overtok styrerstillingen på Frydenlund skole etter lærer Leira som hadde vært i stillingen fra 1899. Fra 1923 var altså min far bestyrer her oppe under Sundbyåsen i 40 år, inntil han gikk av for aldersgrensa i 1962. Da hadde han 47 år bak seg på katetret. Han var nemlig 7 år i Nord-Norge først. Han skulle derfor ha gode forutsetninger for sangen han diktet i 1934 og som er gjengitt på siste side av dette bladet.

Jeg synes han traff godt med de linjene. Dikter-trangen har i det hele tatt vært stor her i Frydenlund krets også i tidligere tider. I så måte kan jeg foruten far som skreiv møtereferater og kanskje litt poesi, nevne A. Eckrolls kjente Røyken-sang som står gjengitt i historielagets årbok 1970. La meg også nevne G. Andersens Åros-sang fra 1971 og Alf Heggums Prinsesse Solgull.

Med hilsen
Ivar Skare

Om å låne penger før i tida

Låne penger? - Ja, det er jo noe som nesten alle gjør i våre dager selv om rentene er aldri så høye. Men slik har det jo ikke alltid vært. Før i tida var man nok mer forsiktig i så måte, og lånte vel helst bare til formål man anså for å være helt nødvendige.

Jeg husker en ganske artig regel fra "de harde 30-åra" som lød slik: "Av lån blir det fanter, av fanter blir det filler, av filler blir det papir, av papir blir det penger, av penger blir det banker, av banker blir det lån, av lån blir det fanter osv." Dette med "å låne seg til fant" er nok en erfaring som en del mennesker i tidens løp har hatt.

Til alle tider har det jo likevel vært slik at mennesker i visse situasjoner har hatt behov for lån, men lån i bank er ikke av særlig gammel dato. Historien forteller oss at den første banken som hadde virksomhet her i landet var den danske Speiebanken fra 1791. Så kom den midlertidige Riksbanken i 1813, og Norges Bank i 1816. (Bankvesenet, Historisk leksikon). Det var antagelig svært få som lånte i bank på den tida. Noe annet ble det da Hypotekbanken og sparebankene kom omkring midten av 1800-tallet.

Før bankenes tid ordnet man seg som regel med privat lån mot at långiveren fikk pantobligasjon i låntakerens eiendom med bestemmelser om renter og tilbakebetaling. Det var stor fattigdom på landsbygda på 1700- og 1800-tallet. Men som regel fantes det en eller annen relativt velstående bonde, eller kanskje en forretningsmann i byen, som var villig til å låne ut penger. Ved å gjøre dette fikk man jo også renteinntekter av sine penger, og kunne eventuelt slå eiendommen til seg om skyldneren ikke betalte.

Her i Røyken var f.eks. Eschild Halvorsen Stokker kjent for å ha mye utestående penger blant folk i

bygda. Han levde i første halvdel av 1700-tallet. Et par generasjoner senere finner vi en annen velstående mann, nemlig Gabriel Johansen Baarsrud som også lånte ut en del penger til mindre velhavende yrkesbrødre. Til og med sognepresten kunne i nødsfall låne bort penger. Vi leser iallfall i panteregistret for 1759 at en bonde i Slemmestad, Ole Evenesen, lånte 100 riksdaler av sogneprest Povel Chr. Holst for å få betalt sin gjeld til Torger Erichen. Så sognepresten kom til unnsetning også når det gjaldt materiell nød. Overformynderen (sorenskriveren) lånte i enkelte tilfeller ut umyndiges midler. Også institusjoner kunne låne ut penger. Da en av mine forfedre kjøpte eiendommen Øvre Blege (Bleiker) i Asker i 1738, lånte han penger av Det norske Krigshospital i Christiania. (En institusjon man forøvrig vet svært lite om). I året 1805 ble det opprettet en institusjon som fikk navnet "Den almindelige norske Enkekasse" (opphevet av regjeringen Willoc for noen år siden). Enkekassen ydet også lån til landbruksformål, og noen bønder også her i Røyken benyttet seg av dette.

I 1851 ble Hypotekbanken (den nåværende Landbruksbanken) opprettet. Og dermed ble det mer ordnede forhold når det gjaldt landbrukets lånebehov. Ordet Hypotek skal bety utlån mot pant, og banken ydet langsiktige lån med 40 eller 50 års avbetalingstid mot pant i eiendommene. Det ble etter hvert vanlig at bonden gikk dit når han trengte penger.

"Denne seddel gjælder som sølvmynt"
står det på en-kronen fra 1917

Banken hadde sine takstmenn som avgjorde hvor mye hver enkelt kunne få lånt, og jeg husker fra min barndom at takstmennene her i Røyken på den tida, Didrik Askestad og Nils Bryhn, kom kjørende med hest og trille for å holde takst hos oss. Lånet ble visst ikke så stort nei, men det var kanskje greit nok, for nå var det "de harde 30-åra" som sto for døra, og da var det nok ikke så få som fikk problemer når datoen for betaling av terminen i "Hypoteken" nærmet seg.

Nå er det andre tider - men hvor lenge vil de vare?

G. Kirkerud

Som et å propos til Gustav Kirkeruds artikkel ovenfor tar vi med en tegning fra vittighetsbaldet Vikingen fra 1875 med tittel: "Naar Krachet kommer".

Dette var en klar advarsel til folk om ikke å låne over evne.

Ole

Anno 1864:

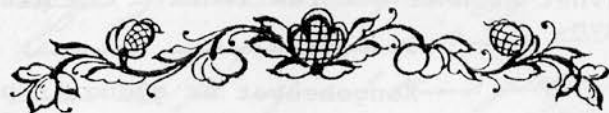
Høstgilde paa Kjægstad

I året 1863 ble det for første gang tilsatt amtsagronomer i vårt fylke. De to første var Asbjørn Olsen og Ole Bærøe. Deres oppgave var å fremme jordbruket. Amtsagronomene skrev ned hva de foretok seg. Dette er på mange måter interessant lesning. Vi gjengir hva som ble skrevet ned om et besøk i Røken i året 1864:

Paa Kjægstad fik jeg Anledning til at overvære et Høstgilde, Paa en Æftermiddag, naar Slaat og Skuraannen er færdig, foranstalter Herr Kjægstad til hver Aar et saadant Høstgilde for sine Folk, og hvori han selv og hans Familie i al Gemytlighed deeltager i Arbeidernes Lege og Dans til langt paa Aftenen.

Det var mig til stor Fornøielse at see den Glæde og Tilfredshed, der paa en saadan Dag hersker i blandt denne Mands Betjening. At det vilde være baade til Hygge og Opmuntring for den arbejdende Klasse, dersom mange Gaardbrugere efterfulgte dette Eksempel kan ikke betviles.

I anledning mit Ophold i Røken, bekjendtgjorde Ordf. Kjægstad et Møde på Thingstedet Bjørnstad den 24de August men jeg maa beklage, at kuns Faa mødte, - alligevel udtalte jeg mig, efter Opfordring fra dem, der var tilstede, lidt om Markernes Utgrøfning, og det var mig en Glæde at erfare at Herr Kjægstad allerede næste Sommer vil sætte en Drainsrørfabrik i Virksomhed, hvilket vil blive til stort Gavn, ikke alene for ham selv, men ogsaa for Mængden af de Jordbrugere, som ere i Kjægstads Nærhed.

Med Kongens tillatelse –

Slektsstudier kan føre til så mangt. Her skal vi se hva vårt lagsmedlem Bjørn Brønner kom over: Et kongebrev fra 1871 som gir en av hans forfedre – musiklærer Jørgen Nielsen af Christiania – tillatelse til å bruke navnet Brønner som familienavn.

Vi gjengir første side av kongebrevet i forminsket fotokopi. Siste side har blant annet et kjempestort kongesegl og monarkens egenhendige underskrift.

Vi har fått Gustav Kirkerud til å "tolke" den gamle skriften. Kongebrevet lyder i sin helhet slik:

VI CARL

af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Vi i Overensstemmelse med den af Os i Vaart Statsraad tagne beslutning, efter derom gjorde Ansøgning og Begjæring, naadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at Musiklærer Jørgen Nielsen af Christiania maa føie Navnet Brønner som Familienavn til sit nuhavende Navn, hvilket han til Vedkommendes Efterretning har at bekjentgjøre i den Norske Retstidende og vedkommende Stiftsavis samt ved at lade denne Vor naadigste Bevilling læse ved sit Verneting.

Hvorefter Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Givet paa Stockholms Slot den 16. september 1871.

Under Vor Haand og Rigets Segl
Carl x

G. Sibbern

3. Aall

Bevilling

for Musiklærer Jørgen Nielsen af Christiania til at føie Navnet Brønner som Familienavn til sit nuhavende Navn.

-----<-----

Kongebrevet er gjengitt på neste side -->

af Guds Naade Konge til

Norge og Sverige,

de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Vi, i Overensstemmelse med den af Os i Vaart Statsraad tagne beslutning, efter derom gjorde Ansøgning og Begjæring, naadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at Musiklærer Jørgen Nielsen af Christiania maa føie Navnet Brønner som Familienavn til sit nuhavende Navn, hvilket han til Vedkommendes Efterretning har at bekjentgjøre i den Norske Retstidende og vedkommende Stiftsavis samt ved at lade denne Vor naadigste Bevilling læse ved sit Verneting.

Vore fælles Ahner

Til de i laget som har slektshistoriske interesser kan jeg nevne at jeg er i besittelse av ei bok med titlen "Vore fælles Ahner". Vi gjengir sidene 9 og 10 fra denne boka.

Ved hjelp av denne boka og en viss porsjon slekts-historisk interesse har jeg greid å føre mine egne aner tilbake til et stort antall historisk sett meget betydningsfulle personer. Denne påstanden er kun gyldig dersom bokas opplysninger er pålitlige.

Kan noen av historielagets "Slektsforskere" bekrefte eller avkrefte bokas verdi?

Boka er til utlån i den nye slektsgranskingsgruppa i historielaget.

Bjørn Brønner

Fru Johanne
Andersdatter
til Asdal i
Jylland,
± 1479.

Fotokopier fra boka på de to neste sider - - ->

Fru Johanne var, som vi har set, av dansk slekt, og hun levde og døde i Danmark. Der fløt dog ogsaa norsk blod i hendes aarer, og var det end sparsomt, saa var det til gjengjæld av ædlest sort. Hun nedstammer nemlig fra ingen mindre end Norges nationalhelgen, kong Olav den hellige.

Denne descendensrække ser saaledes ut:

1. *Olav den hellige*, † 1030 paa Stiklestad, Norges konge. Sønnesøns sønnesøn av kong Harald Haarfagre. — 2. *Ulshild* Olavsdatter av Norge, † 1071, g. m. Ordulf, hertug av Sachsen. — 3. *Magnus*, hertug av Sachsen, † 1106. — 4. *Elika* av Sachsen, † 1142, g. m. Otto den rike, greve av Ballenstedt. — 5. *Albert Bjørn*, hertug av Sachsen, markgreve av Brandenburg, † 1170. — 6. *Herman*, greve av Orlamünde, † 1176. — 7. *Sigfrid*, greve av Orlamünde, † 1206, g. m. *Sophie*, datter av kong Valdemar I den Store av Danmark. — 8. *Sophie* av Orlamünde, † 1244, g. m. Lambert, greve av Gleichen i Thüringen. — 9.¹ *Sophie*, grevinde av Gleichen, g. m. Diderik, greve av Eberstein i Brunsvig, † 1256. — 10.¹ *Otto*, greve av Eberstein, † 1279, lehnsmænd paa Neugarten i Pommern. — 11. *Albert*, greve av Eberstein, † 1289, herre til Ørnghoved i Sønderhald herred. — 12. *Anders Albertsen Eberstein*. — 13. *Johanne Andersdatter* (Eberstein), g. m. hr. Niels Ovesen til Asdal etc., ridder. — 14. *Anders Nielsen* til Asdal etc., † 1405. — 15. *Johanne Andersdatter* til Asdal.

Nedenfor skal gjengives nogen ascendensrækker, som viser Fru Johannes — og derigjennem altsaa ogsaa alle hendes mange efterkommere — nedstamning fra forskjellige historisk kjendte personer¹:

- A. 1. *Harald Haarfagre*, c. 850—c. 935, Norges første konge. — 2. Bjørn Farmand, † c. 927. — 3. Gudrød i Viken, † c. 963. — 4. Harald Grenske, † c. 995, g. m. Aasta, Gudbrand Kula's dtr. — 5. Olav den hellige, c. 995—1030, Norges konge, g. m. Astrid av Sverige.
- B. 1. *Erik Emundsson*, † c. 900, Sveriges første konge. — 2. Bjørn den gamle, † 950, konge i Sverige. — 3. Erik Seiersæl, † c. 995, konge i Sverige, g. m. Sigrid Storraade, Skoglar Tostes dtr. — 4. Olav Skøtkonung, † 1021. — 5. Astrid (se A. 5).

¹ Berigtigelse, se Bugge «Våre Forfædre» nr. 386 og 381.

- C. 1. *Gorm den gamle*, c. 840—936, *Danmarks første konge*, g. m. Thyra Danebot. — 2. Harald Blaataand, † c. 987, konge av Danmark. — 3. Svein Tjuguskjæg, c. 960—1014, konge av Danmark, g. m. Sigrid Storraade, kong Erik Seiersæls enke (se B. 3). — 4. Estrid, g. m. Ulf Jarl, † 1027. — 5. Svein Estridsson, c. 1019—1076, konge av Danmark. — 6. Erik Eiegod, † 1103, konge av Danmark, g. m. Bothild, † 1103. — 7. Knut Lavard, c. 1091—1131, hertug av Sønderjylland, g. m. Ingeborg av Russland. — 8. Valdemar den store, 1131—1182, konge av Danmark, g. m. Sophie av Halicz. — 9. Sophie av Danmark, g. m. Sigfrid greve av Orlamünde, † 1206 (se nr. 7 i ascendensrækken paa s. 10).
- D. 1. *Ragnvald Mørejarl*, † 890. — 2. Thore den tause, Mørejarl, g. m. Aaluf Aarbot, kong Harald Haarfagres datter. — 3. Bergljot, g. m. Sigurd Ladejarl, † 962, jarlen Haakon Grjotgardssøns søn. — 4. *Haakon Ladejarl*, «den mægtige», c. 937—995. — 5. Erik Haakonsson jarl, c. 963—1023, g. m. Gyda, kong Svein Tjuguskjægs datter (se C. 3). — 6. Haakon jarl d. y., c. 997—1030, g. m. Gunhild, datter av den vendiske fyrste Vortigern. — 7. Bothild, g. m. Ulf Galiciefarer, jarl i Danmark. — 8. Thorgaut Fagrskinna, dansk hird-jarl, g. m. Thorgunna, datter av jomsvikingen Vagn Aakessøn (hvis morfar var den mægtige høvding Vesete paa Bornholm, og hvis farfar angiveligen var Palna-Toke) og Ingeborg, datter av Thorkill Leira, lendermand i Viken. — 9. Bothild, † 1103, g. m. kong Erik Eiegod (se C. 6).
- E. 1. *Rurik*, † 879, *grundlaggeren av det russiske rike*. — 2. Igor, storfyrste av Kiew, g. m. Olga den hellige. —

¹ Naar jeg har medtatt disse oplysninger, som jo tildels kan findes i forholdsvis let tilgjengelige trykte kilder, er det — det vil jeg nttrykkelig her ha sagt — for at etterkomme en hel række henvendelser herom (og forresten ogsaa til besvarelse av diverse spørsmåal) fra forskjellig hold.

- F. 1. *Leo IV, Filosofus*, † 912, *keiser i Bysants* («*Det østromerske rike*»). — 2. Constantin VII, † 959, keiser i Bysants. — 3. Romanus II, † 963, keiser i Bysants. — 4. Anna (se E. 4).
3. Svetoslav, † 972, storfyrste av Kiew. — 4. Vladimir den store, † 1015, storfyrste av Kiew, g. m. Anna av Bysants. — 5. Jaroslav I, † 1054, storfyrste av Kiew, g. m. Ingegerd, datter av Olav Skøtkonung (se B. 4). — 6. Vsevolod, † 1093, storfyrste av Kiew. — 7. Vladimir II Monomachus, storfyrste av Kiew, g. m. Gyda av England. — 8. Mstislav, † 1132, storfyrste av Kiew, g. m. Christina av Sverige. — 9. Ingeborg, g. m. Knut Lavard (se C. 7).

Ivar Skare:

Tanker om slektsgransking

Knut Bjørnsen holdt Ni-time-kåserier fra Calgary under OL nylig. I disse het det blant annet: "Foreldre skal en ta godt vare på, for de forsvinner etter hvert, som kjent". Og det har han utvilsomt rett i. I den kjente barnesangen "Slekta" heter det: "Se mor min, se mor min, se tralle-ralle-ra, hurra - hurra, å se, hvor de kommer ifra! Sjing, sjale-ra! Hurra!" Og så følger far min, bror min, søster, bestemor, bestefar, oldemor, oldefar, og titt-tippene i tur og orden og i like mange vers.

Onkler og tanter og andre familiemedlemmer blir også tatt med enkelte ganger. Slik hører jeg de synger de små sangfuglene og "slektsgranskerne" på skolen her oppe under Sundbyåsen.

Men det er ikke så helt enkelt å svare på slike spørsmål mange ganger. Særlig ikke i dag da slett ikke alle kjenner så mange av de nærmeste slektningene sine på den andre siden av gjerdet eller i den andre oppgangen. Det er i grunn synd og skam, synes jeg.

Nå er det jo riktig nok så at vi alle stammer fra Adam og Eva, eller Hans og Grete, om en vil. Og i og med at vi alle er mer eller mindre i slekt så spiller det hele kanskje ikke så stor rolle - - - ? Jeg mener nå like vel at det er fint med det kurset som Røyken historielag har planer om å sette i gang. Dette er omtalt annet sted i bladet.

I vår oppjagede tid er det mer viktig enn noen sinne å kjenne "sine røtter". Da får en tryggere forankring i tilværelsen.

Jeg ønsker alle deltakere god fornøyelse og lykke til.

Kurs om slektsgransking

På Røyken Historielags årsmøte 18. februar i år ble Asbjørn Westermann og Gustav Kirkerud valgt som lagets kontaktmenn for slekts- og gårdshistorie.

Laget har fra tid til annen fått forespørsel om bistand til slektsgransking. Kontaktmennenes oppgave blir da blant annet å legge til rette for kurs om dette emne hvis det er tilstrekkelig interesse for det.

Vi har blant annet planer om å starte en studiegruppe eller brevring for medlemmer og andre interesserte i samarbeid med Landbrukets Brevskole. Brevskolen sørger for alt studiemateriell, og for slektsgransking har man et brevkurs som er utarbeidet av tidligere stortingsmann Einar Hovdhaugen. Jyding av gotisk skrift vil inngå i kurset. Det kan delta 8-12 personer i en brevring. Man regner med å kunne ha kurskveldene på Kornmagasinet.

De som ønsker å delta bes melde seg snarest til: Asbjørn Westermann, Ekornveien 15, 3440 Røyken, tlf. 854609, eller: Gustav Kirkerud, Kirkerudveien 19, 3470 Slemmestad, tlf. 851543.

Postkassen

Det kommer stadig litt post til Bygdemagasinet. Flere brev med stoff til bladet har det vært særlig gledelig å registrere. Vi har også kunnet hjelpe noen skoleelever med stoff til særoppgaver. Andre ønsker å bli kjent med våre lagsskrifter samt Røykenboka. Nylig kom et brev fra lokalhistorisk avdeling ved Drammen Folkebibliotek. De ønsket samtlige Bygdemagasin f.o.m. nr 1 som kom i 1985. Samtidig abonnerer de på Bygdemagasinet og fremtidige årbøker. Det er hyggelig å registrere at lesekreten stadig øker.

-----<>-----

Boforhold i Røyken anno 1809:

Enke med fire små barn i jordhytte

Vi nevnte i Bygdemagasinet nr. 8 boka "Protocol for de fattige i Røygen Sogn" som gjelder årene 1742-1809. Denne håndskrevne bokas eksistens er en direkte følge av en forordning om "Fattigvæsenet i Akershus stift" som Røyken den gang var en del av. Ifølge denne forordningen skulle det i hvert enkelt prestegjeld opprettes en "Kommisjon for de Fattiges Væsen". Kommisjonen skulle sette bort nødstilte i legd rundt om på gårdene i bygda og utligne utgifter og andre byrder på bygdas befolkning. Dette skjedde stort sett etter gårdenes størrelse eller betalings-evne forøvrig.

Boka er dyster lesning om nød og eleldighet. Vi ser f.eks. på referat fra møte i Klokkestuen 11. oktober 1808. Der møtte sogneprest Christian Holst, lensmann Selboe og medhjelperne Peder Karlsrud og Hans Bjørnstad samt fierdingemennene Joh. Hajum, Ingebret Ølstad, Ole Rud og Nils i Elva. Sistnevnte møtte som varamann for fierdingemannen Peder Gunnerud som var syk.

Kommisjonen hadde en rekke saker som stort sett gjaldt bortsetting av nødstedte på legd. Vi nøyer oss med å se hvordan livet artet seg for Aase Andersdatter. Hun var enke etter Peder Saugmester og hadde fire barn, alle under seks år. Ifølge protokollen ble denne familien tillagt Haug og Braaset.

I kommisjonens protokoll for 26. mai 1809 heter det blant annet om Aase (og barna) at "...hun siger sig huusvild, skal hun selv see sig om et Blivestad i Sognet, og naar hun faaer det, meddeler saadant for Commissionen der vil accordere med vedkommende om Huusleyen der betaales af Fattigkassen".

Men i neste protokoll fra kommisjonen står følgende å lese: "Peder Saugmesters Enke, har vel mistet 1 barn, men da hun lider stor Mangel i en Jordhytte

hun har faaet tilladelse at opsætte paa Grimsrud Eyet, tillegges hende til Hielp halve Søndre Ølstad hos Hans".

Hvordan det gikk videre med Aase Andersdatter og de tre gjenlevende barna vet vi ikke. Vår "Protocol for de Fattige i Røgen Sogn" avsluttes i året 1809.

Ole

Alkoholistsorg i Røyken for 200 år siden:

MED BIBEL OG SVARTEBOK

"Røykenpresten tar en drukkenbolt i kur" er titlen på en artikkel i "Røykenboka". Vi har funnet frem til kilden for artikkelen, nemlig Fr. Grønvold: Slegts-Krøniker.

Røykenpresten Christian Holst's andre hustru - Marte Elisabet - var født Grønvold. Da hun giftet seg med Røykenpresten Holst var hun 25 og han 53 år.

Artikkelen gir en meget godt bilde av hvilke metoder presten kunne gjøre bruk av for å hjelpe sine sognebørn. Og han mestret både bibel og svartebok til fulle.

Artikkelen fra Grønvold-boka gjengir vi i fotokopi på neste side - - - - -

NOTER.

No. 334. En af de mange Historier om Røkenpræstens Snille bør meddeles. Den er kun kjendt i vor Familie, og fortalt af hans anden Hustru til Søsteren (Tante Rosing). Der var i Bygden en formuende Storbondede, som havde godt Lov paa sig. Men en Dag kommer hans Kone til Præsten og ber ham for Guds Skyld at hjælpe. Manden var nemlig i al Hemmelighed bleven en stor Drunker, især i den sidste Tid, og nu havde han vist faa't «Fluesotta» (Delirium): han «saag allestier Fluor aa Fly flyge om sei aa fornam, atte de svam aa somma inne i Hue has». «Jo», sa' Præsten med Overbevisning og dyb Paalidelighed i Stemmen, «Jeg skal gjøre det, men saa maa han love for Gud aldrig mere at smage en Draabe Brændeviin; thi falder han igjen, blir det sidste værre end det første; han gaar da rent tilgrunde!» Bonden beordres at indfinde sig paa Præstegaarden en bestemt Dag ved Middagstider. Præsten har arrangeret sit Kontor med mørke Gardiner og anden extra Formørkelse, saa der — uagtet endnu Eftersommer — er stummende mørkt. Der føres Synderen høitidelig ind. Imponeret, skjælvende og med Haanden paa Bibelen afgiver han Løftet om at forsage Nydelsen af Brændeviin for bestandig: «Løftet for Gud til den myndige Præst!» Saa plaserer Præsten ham paa en Stol i det stummørke Kammer og lægger over hans temmelig skaldede Hode et stort Plaster, som bedækker hele Skallen. Præsten har selv lavet det og indgnedet det med et klæbrigt Stof og deri har han rigeligt indstrøet eller indklæbet døde Fluor. Han befaler Bonden at sidde urørligt paa sin Bag til han kommer igjen og bede flittigt til Gud, særligt om Kraft til at holde sit Løfte, saa skal Alt bli' godt. Præsten spiser sin Middag, fik sig en liden «Slum» og kom efter 1 1/2 Times Tid tilbage og foretar nogen Hocus-Pocus for den næsten vetskræmte Bonde under Recitation af græsk-latinske, til Situationen svarende Ordsprog og slutter med Tordenrøst at udtale Resværgelsen treende Gange: «Apag Satan!» Saa river han Plasteret af, tager hurtig Bedækkningstepperne fra Vinduerne, og der blir ganske lyst for den næsten blændede Patients Øine. Nu viser Præsten ham Plasteret, aldeles bedækket med Fluor og fortæller den mægtig imponerede Mand, som dels er i Graad, dels i Jubel, at nu er alle Fluorne trukket «tor» hans Hue, og at han herefter — hvis han holder sit Løfte og ikke gir efter for Brændeviinsdjevlelsens Tillokkelser — vil bli' en ganske frisk og lykkelig Mand. Kuren viste sig probat. Manden var fra den Dag Totalist til sin Dødsdag — og han levede længe og vel. Der kom mangan en god Sending til Præstegaarden fra det nu lykkelige Hjem. Manden hed Jahnsen. (Sigelse af Tante Lisa.)

Historielaget i Kulturuka

Kulturuka -88 i Røyken ble avviklet 7.-13. mars med et stort oppbud av lokale amatører samt en del profesjonelle krefter.

Også Røyken historielag deltok i arrangementene fredag 11. og lørdag 12. mars med utstillinger og demonstrasjoner i Kornmagasinet. På programmet sto blant annet "STORVASK I BRYGGERHUSET I GODE GAMLE DAGER". Dette ble et riktig populært opplegg med stor bryggepanne og vaskebalje og brett for både små og store. Klesrulle, mangletre og tovebrett manglet heller ikke. Og på klessnorene hang undertøy og annet slik disse plagg så ut omkring århundreskiftet.

"KNIVEN - UTSTILLING OG DEMONSTRASJON AV KNIVKUNST", var et annet emne. Knivkunstnerer Trygve Flatabø stilte ut et stort antall kniver og slirer han selv hadde laget. Det var meget vakre arbeider med skaft for det meste av valbjørk.

På lørdagen rigget han til sin smie på tunet utenfor Kornmagasinet. Der smidde han knivblader hele dagen mens det var en jevn strøm av skuelystne.

Også en del lagsmedlemmer hadde levert inn kniver til utstillingen. Det var kniver av mange typer. Vi må nøye oss med å nevne en. Den var levert av Barbro Slåtto. Denne hadde skaft og slir av horn med fint utskårne akantusmotiver og sølvbeslag med siserlinger samt inskripsjonen "N. O. Slaatto". Hvor gammel denne kniven var vet vi ikke. Men Slåttofamilien kom til Røyken i 1876 fra Gol. Nils Olsen Slaatto var født i 1868 og døde i 1923. Han var lærer, kirkesanger og ordfører i Røyken.

På fredagskvelden besøkte et drøyt 30-talls mennesker utstillingen, mens besøket på lørdagen kom opp i ca. 100.

Slike arrangementer er også fin PR for laget og vi fikk 8 nye medlemmer disse to dagene.

Ole

Fra Røken.

Vi har funnet fram Buskeruds Blads' Julenummer fra året 1902. En av artiklene heter "Fra Røken" og den handler om den store veifesten på Gunnerud 24. september 1902. Vi gjengir artikkelen i fotokopi.

Fotografiet som ledsaget artikkelen gjengir vi i noe forminsket utgave.

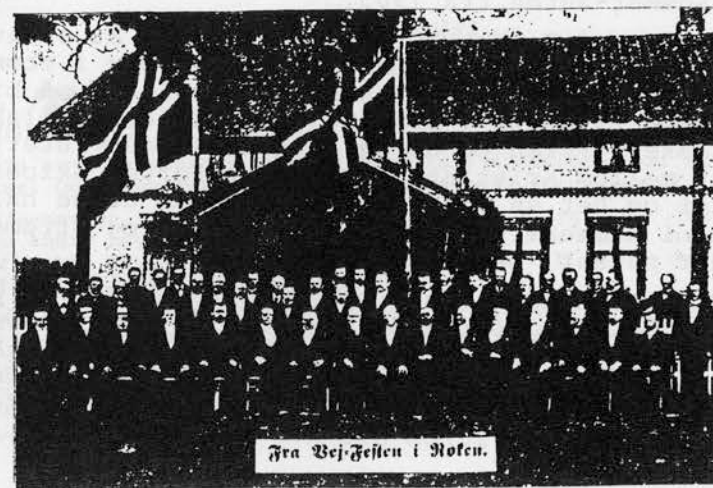
Veifesten markerte avslutningen av en omfattende veiutbygging i bygda vår.

Da der Onsdag den 24de September i høst holdtes Fæst paa Gunnerud i Røken i anledning Bejnettets Fuldebæls i Bygden, blev den tilstedeværende Forsamling fotograferet. Og har vi tænkt os, at det kunde være af Interesse navnlig for mange af Rødens Indboanere at faa det Billede, som blev taget paa Rødens Ordførers Gaardsplads nærværende Dag, gjengivet i vort Julenummer.

Reproduktionen har selvfølgelig sine Banstieligheder, særlig naar det gjælder Gjengivelse af en Gruppe, hvor de en-

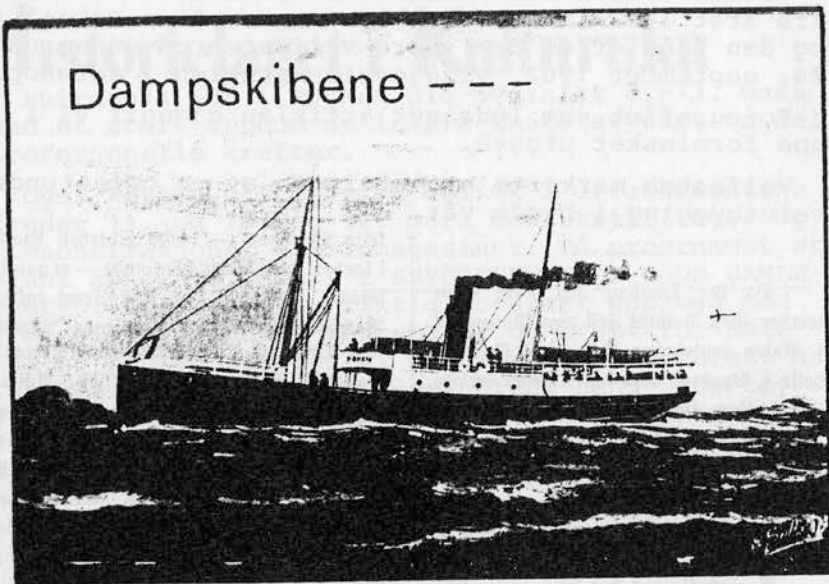
telte Personer — trods Storhed baade i forvortlig og social Henseende — ergaafte smaa. Det vil dog utvivlsomt lyses Røkenboringerne at gjenkende Mænd som Ordfører Gunnerud, St. Amtmand Sandvil, Sørenskriver Kollfien, Amtsingeniør Hansen, Gaardbruger Thv. Vaarsrud, Distriktslæge Pettersen, Sognepræst Tandberg, Gaardbruger Bernh. Kjetstad, Lensmand Nielsen, Gaardbruger Aasaker og mange flere — lause alle.

Den repræsentative Forsamling paa den vakre Gaard og Fæsten den smukke Høstaften vil altid af Deltagerne bevares i hyggelig Erindring.

Fra Vej-Fæsten i Røken.

Dampskibene ---

I Bygdemagasinet nr. 9 tok vi med noen smakebiter fra dampskipenes dager i Røyken. Vi gjenga også Sommer-Ruten fra 1905.

Dette med Sommer-Rute minner oss om at en av de gamle "Røyken-dampskibene" fortsatt går i sommertrafikk. Dampskipet "Røken I" som vi ser på bildet ovenfor tilhørte i sin tid Dampskipsaktieselskapet Asker, Røken og Hurum og gikk i fast rutetrafikk mellom Kristiania og Røyken-Hurum. Skipet ble solgt og het en tid "Vahl". De siste årene har det gått i sommertrafikk mellom Tønsberg og Strømstad under navnet "Åkerø".

Undertegnede ble med på denne turen for et par år tilbake. Og for å si det rett ut: Skipet var nok best skikket for trafikk i smulere farvann. Den sommerdagen jeg krysset Oslofjorden tur/retur med den tidligere "Røken I" var det ganske sterk vind og bølger. Turen ble hva vi kan kalle "ikke udelt behagelig".

Ole

Vinner av tippekonskurransen:

Solveig M. Larsen, Dalbø

Historielaget la også opp til en liten tippekonskurranse under Kulturdagene i Kornmagasinet 11. og 12. mars. Det var stilt opp tre gamle gjenstander på et bord. Og spørsmålet var hvilke gjenstander det dreide seg om.

Oppgaven var nok i vanskeligste laget, for det var bare et fåtall av de besøkende som våget å tippe. Bare 14 besvarelser kom inn, og langt fra alle var

riktige.

Vi foretok trekning blant riktige løsninger. På den først uttrukne riktige kupong sto:

Linhekle, (klinke)hammer og pølsehorn. Kupongen var levert av Solveig M. Larsen, Eikeleina, Dalbø.

Hun har fått en verdifull antikvarisk bok i posten.

VI GRATULERER!

Navn: Tåje

Tåje er et stedsnavn ved Dølstubukta i Slemmestad nær Asker grense. Og Tåjeveien der nede har sitt navn etter stedet.

Tåje-navnet finnes forøvrig mange steder i bygda vår, og i mange andre bygder også for den saks skyld. Men navnet har etter hvert fått mindre og mindre aktualitet. I dag er det best kjent for de eldre generasjoner.

Slår vi opp i telefalkatalogen for Oslo finner vi 13 personnavn med skriveformen Taaje, Tajet eller Tåje.

Tåje er en gammel norsk betegnelse for kve, en utendørs innhegning (inngjerdet område) hvor krøtter kunne være natten over. Ofte foregikk melkingen på tåjet morgen og kveld. Om dagen var så buskapen på beite i utmarka.

Ole

Bygdemagasinet som bok – noe for deg?

Bladet du nå holder i hånden er nummer 10 i rekken – med andre ord et lite jubileum –

Vi har bestemt oss for å markere "jubileet" på en litt spesiell måte, nemlig de ti bladene bundet inn som en solid bruksbok med gulltrykk i ryggen. Vår lokale bokbindermester har lovet å ta på seg jobben. Selvsagt koster det litt. Men 50 kroner for en meget spesiell bok i solid håndtverksmessig utførelse må sies å være akseptabelt.

Hvis dette er noe for deg så ta kontakt med Bygdemagasinet, Prestegårdsgjerdet 8, 3440 Røyken, tlf. (02)854138 så snart som mulig. Muligens kan vi hjelpe med opptrykk av eksemplarer du måtte mangle.

Ole

Nye medlemmer

Etter at Bygdemagasinet nr. 9 kom ut i februar har vi hatt gleden av å motta innmelding i historielaget fra:

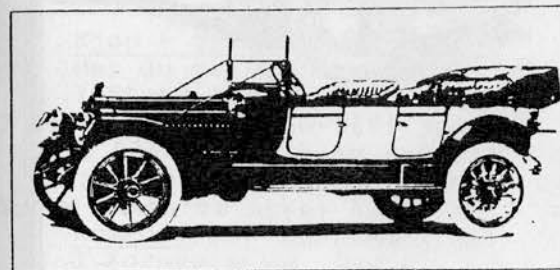
Slemmestad Barneskole, 3470 Slemmestad
Ragnar og Liv Stålsett, Feveien 12, 3474 Åros
Sofie Tveit, Gruveveien, 3478 Nærnes
Erna og Terje Skavold, Einerlia 11, 3440 Røyken
Roar Aaberg, Hallhagen 10, 3442 Hyggen
Frøydis Hysken, Olleveien 2, 3024 Drammen
Kari Teigen, Svanglia 16, 3410 Sylling
Kristin Bakken og Olav Mandt Bakken Bithagen, 3440 Røyken
Sverre Bauer, Odalsveien 12, 3470 Slemmestad
Veronica Becker Eriksen, Gartnerveien, 3478 Nærnes
Jorunn og Bjørn Dambo, 3470 Slemmestad
Ingeborg og Hans Gjersøyen, N. Myhre, 3430 Spikkestad
Torild Høivang, Slemmestadveien 64, 3470 Slemmestad
Bjørn Josefsen, Vardeveien 10, 3470 Slemmestad
Brit Wittrup, Åkerhagan 4, 3478 Nærnes
Dagfinn Ingebretsen, Dambo, 3470 Slemmestad

Velkommen i historielaget

Motorhistorie - noe for deg?

Motorhistorisk Klubb, Drammen har nylig feiret 15-års jubileum og har i den anledning gitt ut en fin bok – en kavalkade i ord og bilder fra klubbens 15 første år – som det står på omslaget.

Boka er meget leseverdig også for de av oss som ikke svermer for veteranbiler til daglig. Den har et vell av bilder. Ja, faktisk er alle medlemmenes veterankjøretøyer presentert.

Packard Twin
Six Touring
1915 modell

Motorhistorisk Klubb har sterk tilknytning også til Røyken. Vårt medlem i historielaget, Alf Bryhn, Spikkestad, har vært klubbens formann i ni av disse femten årene og han er også formann i dag.

La oss også nevne at klubbens høstløp i 1980 hadde start på Røyken jernbanestasjon med hele 53 veterankjøretøyer. Det har neppe noen gang vært flere mennesker samlet på stasjonstomta på Røyken enn denne høstdagen. Så det er helt klart at veterankjøretøyer er noe som interesserer folk.

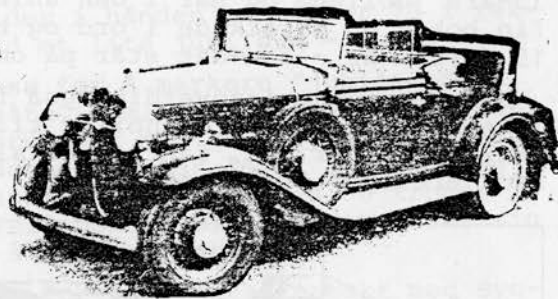

Motorhistorisk klubb - Drammen
1972-1987 - 15 år.
96 sider
60.00 kr. fritt tilsendt
Bestillingsadresse:
MHK-DRAMMEN, postboks 2193,
Strømsø, 3001 Drammen

Søndag 5. juni:

Veteranbiler ved Kornmagasinet

Søndag 5. juni
bør du legge turen
til Kornmagasinet.
Fra klokka 16.00
til klokka 19.00
denne dagen blir
det en mønstring
av veteranbiler
der.

Denne 1932-modellen Buick 52 C
ble kun produsert i 650 stk.
I dag finnes det bare noen
ganske få igjen av denne model-
len i verden.

Opplegget er et
samarbeide mellom
Motorhistorisk
Klubb, Drammen og
Røyken historielag.
En del av klubbens
medlemmer stiller
med sine kjøretøy-
er av god gammel årgang. Og de vil orientere om
kjøretøyene og veteranbiler i sin alminnelighet
for alle interesserte. Forøvrig blir det vist en
lysbildeserie (ca. ½ time) om veteranbiler.

Samlingene i 2. etasje i Kornmagasinet vil også
være åpne for omvisning.

Velkommen skal du være

Neste utgave

Dette blir siste utgaven av Bygdemagasinet før
sommeren. Derfor benytter vi anledningen til å
ønske alle våre lesere i inn- og utland en riktig
god sommer.

Neste utgave av bladet kan ventes ut på høsten
en gang.

Markedsplassen

GRATIS MEDLEMSSERVICE

I Bygdemagasinet nr. 9 inviterte vi medlemmene
til å gjøre bruk av vår nye anonseservice om
saker og ting som på en eller annen måte angår
lokalhistorien. Her er første forsøk.

Kjøp - grammofonplater -

Har du gamle grammofonplater (78-plater) på
loftet? Jeg kjøper til samlingen min.

Asbjørn Westermann
Ekornveien 15, tlf. 854609
3440 Røyken

Kommode til Kornmagasinet - gave -

I Kornmagasinet har vi behov for en kommode -
 gjerne gammel - til oppbevaring av duker og
andre håndarbeider. Hvis du har en til overs
så ta kontakt med lagssekretær

Frøydis Christoffersen,
Fjellveien 12,
tlf. 852102,
3470 Slemmestad

Arkeologisk kunnskap

Er det noen av våre lesere som kan sette under-
tegnede i kontakt med en arkeolog med hovedfag-
område: ELDRE STEINALDER? Vennligst ta kontakt
med meg.

Bjørn Brønner,
Bøveien 24/Stokker
tlf. priv. (02)856086
tlf. kont. (02)418030
1380 Heggedal

(Jeg har gjort meget interessante funn i ca 150
meters høyde i Røyken).